

BAB 6 CABARAN SELEPAS PEMBENTUKAN MALAYSIA

SINOPSIS

Pembentukan Malaysia memberikan kesan besar terhadap proses pembinaan negara bangsa. Selepas pembentukan Malaysia, negara menghadapi pelbagai cabaran. Antara cabaran utama termasuklah pemisahan Singapura, ancaman komunis, isu pembangunan dan ekonomi serta tragedi hubungan antara kaum.

SINGAPORE BREAKAWAY

Full text of Speech by
the Hon'ble the Prime Minister,
Tunku Abdul Rahman,
in the House of Representatives
on 9th August, 1965.

So, I believe the second course of action which we have chosen, that is the breakaway, is the best and the right one, and it will be. We had pledged to form Malaysia with Singapore, and having given it a trial we found that if we persist in going ahead with it, in the long run there will be more trouble to Malaysia than what Singapore is worth to us. The separation will not destroy the understanding that we shall co-operate closely in the fields of defence, trade and commerce.

This matter was discussed with the Government of Singapore, as a result of which we have drawn up an Agreement which sets out the terms agreed upon and contains those terms. I mentioned just now. This Agreement has been signed by the selected members of the Central Government and the Government of Singapore.

Agreement

The Agreement is to grant Singapore independence and to establish it as a sovereign State. For the benefit of the Members, I would like to refer to some of the clauses of the Agreement.

Article V reads:-

The parties hereto will enter into a treaty on defence and mutual assistance providing that:-

- (1) the parties hereto will establish a joint defence force for purposes of external defence and mutual assistance;
- (2) the Government of Malaysia will afford to

Inti Pati Pembelajaran

1. Cabaran dalaman Malaysia.
2. Pemisahan Singapura.
3. Menangani ancaman komunis.
4. Isu pembangunan dan ekonomi.
5. Tragedi hubungan antara kaum.

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

1. Kepentingan menyelesaikan konflik secara rundingan.
2. Kewibawaan pemimpin dalam memperjuangkan maruah bangsa.
3. Kepentingan kestabilan politik dalam mengekalkan keamanan negara.
4. Kepentingan menjaga keharmonian kaum.

Kemahiran Pemikiran Sejarah

1. Memahami kronologi pemisahan Singapura daripada Malaysia.
2. Meneroka bukti cabaran pembentukan Malaysia.
3. Membuat interpretasi keberkesanan perang saraf.
4. Membuat imaginasi langkah mengatasi isu pembangunan dan ekonomi.
5. Membuat rasionalisasi usaha memulihkan hubungan antara kaum.

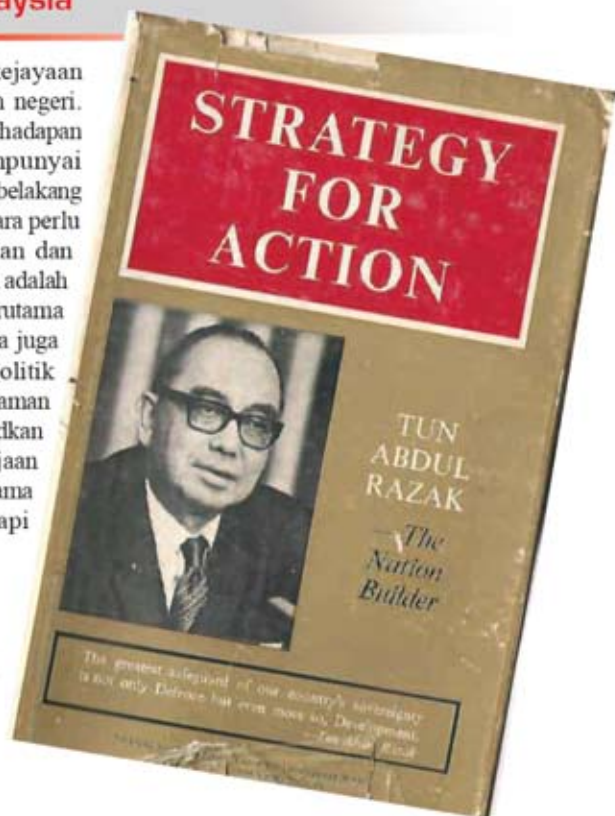
Article VI provides for the economic arrangements between the two countries. The two territories will have to depend on one another, more so for Singapore. Talks will be held to provide facilities for trade and commerce between the two territories. It is not possible for me to say any more than this, as I am not a businessman. The businessmen of these two territories will have to decide for us to do what we can to give them all the help and facilities that will help to maintain commercial and trade relations between the two territories. Article VI reads as follows:-

Dokumen Singapura keluar daripada Malaysia.
Sumber: Arkib Negara Malaysia.

6.1 Cabaran Dalam Malaysia

Pembentukan Malaysia membuktikan kejayaan Persekutuan yang terdiri daripada 13 buah negeri. Walau bagaimanapun, negara terpaksa berhadapan dengan cabaran dalaman kerana mempunyai penduduk yang terdiri daripada pelbagai latar belakang kaum dan etnik. Pada masa yang sama, negara perlu mewujudkan keseimbangan pembangunan dan sosioekonomi. Cabaran utama bagi Malaysia adalah dalam bidang pembangunan dan ekonomi terutama di Sarawak dan Sabah. Selain itu, Malaysia juga menghadapi cabaran dalam persaingan politik yang boleh menggugat perpaduan kaum. Ancaman komunis turut menjadi cabaran bagi mewujudkan keamanan dan keselamatan negara. Kerajaan Persekutuan telah memainkan peranan utama dan bertanggungjawab dalam menghadapi cabaran berkenaan.

Buku *Strategy for Action* merupakan koleksi ucapan Tun Abdul Razak Hussein.
Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Halaman 119 buku
Strategy for Action.

Cabaran yang Dihadapi oleh Malaysia

Negara kita menghadapi pelbagai cabaran selepas pembentukan Malaysia. Antara cabaran yang dihadapi termasuklah pembangunan dan sosioekonomi di Sarawak dan Sabah, krisis politik di Sarawak dan perpaduan kaum.

Dalam buku *Strategy for Action*, Tun Abdul Razak Hussein meminta semua rakyat Malaysia agar lebih berdedikasi dalam usaha membangunkan negara menjadi tanah air yang gembira dan makmur bagi diri sendiri dan anak-anak (masa depan).

1 Cabaran Pembangunan dan Sosioekonomi di Sarawak dan Sabah

Pembentukan Malaysia menawarkan peluang ekonomi yang lebih luas kepada semua negeri. Hasil bahan asli yang disumbangkan oleh Sarawak dan Sabah meningkatkan jumlah eksport negara. Pengeluaran ekonomi negara bertambah daripada getah dan bijih timah kepada lada hitam, petroleum, minyak kelapa sawit, kayu balak dan koko. Walau bagaimanapun, negara menghadapi cabaran bagi menyeimbangkan pembangunan dan ekonomi di kedua-dua negeri ini.

Mempelbagaikan Kegiatan Ekonomi

Sarawak dan Sabah mempunyai kekayaan hasil bumi yang banyak, namun rakyat masih mengamalkan pertanian sara diri. Bagi melibatkan rakyat dengan aktiviti ekonomi komersial, maka kerajaan perlu menyusun bidang pekerjaan. Dalam usaha menghadapi cabaran ini, kerajaan mempelbagaikan pertanian komersial seperti kelapa sawit, getah dan koko. Kerajaan juga membuka peluang kepada penduduk menyertai kegiatan ekonomi berkaitan dengan petroleum.

Memajukan Sistem Perhubungan dan Pengangkutan

Saiz negeri yang besar bagi Sarawak dan Sabah menjadi cabaran dalam bidang perhubungan dan pengangkutan. Kedua-dua negeri masih bergantung pada sistem pengangkutan air (sungai dan laut) bagi tujuan perhubungan. Oleh itu, tugas utama kerajaan adalah untuk membina sistem perhubungan dan pengangkutan terutama kepada penduduk di kawasan pedalaman. Sejak pembentukan Malaysia, usaha menyeimbangkan pembangunan dilakukan melalui Rancangan Pembangunan Lima Tahun Malaysia. Sarawak dan Sabah dimasukkan dalam Rancangan Malaysia Pertama bermula pada tahun 1966.

Memajukan Sistem Pendidikan

Kebanyakan sekolah yang wujud pada zaman British ialah sekolah vernakular Inggeris dan Cina yang berada di kawasan bandar. Penduduk di kawasan pedalaman tidak mendapat peluang secukupnya untuk bersekolah. Oleh itu, usaha ditumpukan untuk membina sekolah dan melatih tenaga guru bagi memberikan pendidikan kepada penduduk, khususnya kaum bumiputera.

Gambar buah koko, lada hitam, kayu balak dan kelapa sawit.

Nyatakan cabaran pembangunan dan sosioekonomi yang dihadapi oleh negara selepas pembentukan Malaysia.

Kajian Kes

“Sebuah negara akan menikmati kemerdekaannya jika mempunyai kestabilan ekonomi dan kesejahteraan serta berkongsi kemakmuran dengan sebahagian besar rakyatnya.”

YB Abdul Taib Mahmud, Menteri Komunikasi dan Kerja Raya dlm. *The Sarawak Gazette*, 31 Ogos 1963.

Bincangkan usaha negara kita yang mempunyai latar belakang penduduk pelbagai kaum untuk berkongsi kemakmuran negara.

Krisis perlembagaan berlaku di Sarawak pada bulan Jun 1966, apabila 21 orang ahli Council Negri tidak berpuas hati dengan kepimpinan Stephen Kalong Ningkan sebagai Ketua Menteri Sarawak. Beliau dipecat oleh Gabenor pada bulan Jun 1966. Stephen Kalong Ningkan mencabar tindakan ini di Mahkamah Tinggi Sarawak dan memenangi kes ini pada bulan September 1966. Beliau kembali menjadi Ketua Menteri, namun beliau mendapat undi tidak percaya daripada Council Negri. Krisis politik ini menyebabkan berlaku ketidakstabilan di Sarawak yang mengancam keselamatan dan keamanan. Pada bulan September 1966, darurat diisytiharkan di Sarawak. Stephen Kalong Ningkan digantikan dengan Tawi Sli.

Tawi Sli.

Sumber: *The Borneo Post*.

Stephen Kalong Ningkan.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Usaha mewujudkan perpaduan kaum dan integrasi nasional merupakan cabaran besar yang dihadapi oleh Malaysia.

Penduduk negara kita mempunyai pelbagai kaum antaranya termasuklah Melayu, Cina, India, Melanau, Iban, Bidayuh, Kadazandusun, Murut dan Bajau. Dengan penduduk yang pelbagai budaya ini, perpaduan sentiasa menjadi agenda bagi pengurusan masyarakat dan pemerintahan negara ini.

Selain itu, jarak antara Semenanjung Malaysia dengan Sarawak dan Sabah yang jauh menjadi cabaran kepada integrasi nasional serta sukar memupuk semangat satu negara.

Kabinet Pertama Sarawak.

Dari kiri: Awang Hipni Pengiran Annu, Dunstan Endawie anak Enchana, Stephen Kalong Ningkan, Abdul Taib Mahmud, Teo Kui Seng dan James Wong Kim Min.

Sumber: Sanib Said, 2016. 22 Julai 1963 Dalam Sejarah Sarawak. Kuching: Sanib Said.

Negara kita menghadapi pelbagai cabaran dalam usaha mewujudkan keseimbangan pembangunan dan ekonomi. Sebagai rakyat Malaysia, perpaduan yang sedia terjalin antara kaum dan integrasi nasional di negara ini perlu diperkukuh dan dipertahankan bagi mewujudkan suasana negara yang lebih aman.

Mengapakah perpaduan menjadi agenda penting dalam sesebuah negara?

6.2 Pemisahan Singapura

Pemisahan Singapura menjadi cabaran utama selepas pembentukan Malaysia. Masalah hubungan antara pemimpin Persekutuan dengan Singapura disebabkan faktor politik, ekonomi dan sosial yang telah ada sebelum Singapura menyertai Malaysia.

Faktor Pemisahan

Politik

- Lee Kuan Yew tidak berpuas hati dengan peranan kerajaan Singapura yang terhad.
- Konflik antara pemimpin PAP dengan Perikatan.
- Kempen Malaysian Malaysia oleh Lee Kuan Yew menuntut hak sama rata untuk semua kaum menimbulkan keresahan dalam kalangan penduduk.

Pernyataan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj tentang konsep Malaysian Malaysia.

Sumber: Berita Harian, 10 Ogos 1965.

Tengku berkata bahawa konsep Malaysian Malaysia yang di-anjurkan oleh PAP sa-olah2 menisiatkan burok keadaan-nya dan ia hanya mengutamakan satu bangsa saja.

Tengku menyebut tentang pehak Kerajaan Singapura memburokkan nama Kerajaan Pusat di luar negeri dan menyebarkan propaganda kepada orang2 pelajar2 luar negeri.

Kata-nya, wartawan2 asing yang di-temui-nya di-England dan France sa-lah sangka dan menduga bahawa orang2 Melayu Pusat menguasai Kerajaan adu dan tidak berakut adu kepada bangsa2 lain s e r t a membezakan orang2 China

Ekonomi

- Singapura menuntut pembukaan pasaran bersama (common market) disegerakan.
- Singapura tidak berpuas hati dengan cadangan tambahan cukai yang perlu diberikan kepada Kerajaan Persekutuan.
- Singapura juga mahu mengenakan kadar faedah terhadap sebahagian daripada pinjaman sebanyak RM150 juta kepada Kerajaan Persekutuan untuk pembangunan Sarawak dan Sabah.

Singapura dulu menurut Perjanjian Malaysia berjanji hendak memberi pinjaman \$150,000,000 kepada Kerajaan Pusat untuk pembangunan ekonomi Sabah dan Sarawak.

Pinjaman

Sebahagian dari pinjaman itu tidak di-kenakan bunga tetapi pinjaman ini pun tidak di-berikan. Singapura kemudian bertangguh pula atas wang bunga pinjaman lain.

Pernyataan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj terhadap sikap kerajaan Singapura memberikan pinjaman.

Sumber: Berita Harian, 10 Ogos 1965.

Masalah Perkauman

- Telah berlaku rusuhan kaum di Singapura pada 21 Julai 1964 yang menimbulkan ketegangan antara kaum.
- Rusuhan ini berlaku ekoran daripada usaha menuntut persamaan hak yang sama rata bagi semua kaum. Perkara ini menjadi isu antara kaum.

Nyatakan faktor ekonomi yang mendorong pemisahan Singapura daripada Malaysia.

Pasaran bersama ialah beberapa negara yang menghapuskan cukai antara mereka dan mengenakan cukai import yang sama terhadap negara lain.

Pemisahan Singapura daripada Malaysia

29 Jun 1965

Kegagalan rundingan Tun Abdul Razak Hussein dengan Lee Kuan Yew.

1 Julai 1965

Setelah rundingan tidak berjaya, Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj mengarahkan Tun Abdul Razak Hussein bermesyuarat dengan beberapa menteri seperti Dr. Ismail Abdul Rahman, Tan Siew Sin dan V.T. Sambanthan untuk berbincang tentang pemisahan.

Awal Ogos 1965

Mesyuarat Khas Kabinet Malaysia bersetuju dengan rancangan pemisahan.

7 Ogos 1965

Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj dan Lee Kuan Yew menandatangani persetujuan untuk Singapura keluar daripada Malaysia.

9 Ogos 1965

Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj membawa usul pemisahan Singapura ke dalam Parlimen Malaysia. Parlimen meluluskan rang undang-undang pemisahan Singapura.

Menurut Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj, pemisahan Singapura merupakan perkara yang tidak dapat dielakkan.

... so it does seem completely impossible to arrive at a solution whereby we can hope to pull along together and to work together in the interest and for the common good of our beloved country.

Ucapan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj dalam Penyata Perbahasan di Dewan Rakyat, 9 Ogos 1965.

Pemisahan Singapura daripada Malaysia tidak dapat dielakkan. Kerajaan mengambil langkah mengeluarkan Singapura daripada Malaysia bagi menjaga kepentingan kedua-dua negara dan kemakmuran rakyat. Kedua-dua negara menggunakan saluran rundingan untuk menyelesaikan isu ini. Sebagai warganegara yang merdeka, kita perlu mengelakkan unsur kekerasan dalam menyelesaikan sebarang konflik.

Membuat Rasionalisasi

Rasionalkan tindakan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj memisahkan Singapura daripada Malaysia.

6.3 Menangani Ancaman Komunis

Kegiatan komunis menjadi ancaman kepada keselamatan negara sejak sebelum merdeka. Antara kegiatan yang dilakukan oleh komunis termasuklah melakukan serangan bersenjata terhadap anggota pasukan keselamatan, menyerap masuk ideologi komunis dan melakukan kegiatan sabotaj terhadap kemudahan awam. Kerajaan mengambil langkah yang serius untuk membanteras kegiatan komunis di negara kita.

1 Ancaman Keselamatan di Sarawak

Gerakan komunis di Sarawak bermula sejak pendudukan Jepun oleh CCO. Bahagian Pertama dan Ketiga di Sarawak menjadi sasaran utama komunis. Komunis melakukan kegiatan serangan dan subversif terhadap orang awam.

Bentuk Ancaman

Komunis melakukan ancaman melalui gerakan politik dan serangan bersenjata.

Gerakan Politik

Gerakan komunis juga terlibat dalam politik. Mereka menentang gagasan Malaysia. Pelibatan mereka menyebabkan kerajaan Sarawak memburu dan menangkap ahli yang terlibat. Mereka melarikan diri ke Kalimantan dan membentuk Parti Komunis Kalimantan Utara (PKKU). PKKU meneruskan penentangan melalui Pasukan Rakyat Kalimantan Utara (PARAKU) dan Pasukan Gerila Rakyat Sarawak (PGRS) untuk membentuk republik komunis di Sarawak.

Serangan Bersenjata

Pada 5 Ogos 1952, komunis menyerang kawasan Batu Kitang, Kuching, Sarawak yang menandakan permulaan serangan komunis terhadap orang awam.

Usaha Mengatasi

Kerajaan melaksanakan dua kaedah, iaitu gerakan perang saraf dan operasi ketenteraan bagi mengatasi ancaman komunis.

A

Perang Saraf

Pihak berkuasa mengambil langkah yang berikut:

- Mengadakan perhimpunan awam dengan memberikan kesedaran tentang bahayanya ancaman komunis.
- Menyebarkan risalah untuk menyampaikan maklumat tentang bahaya ancaman komunis dan menanamkan kebencian terhadap komunis.
- Mengisytiharkan kawasan putih yang bebas daripada ancaman komunis.
- Tawaran program pengampunan kepada anggota komunis.
- Pembangunan infrastruktur dengan menyediakan kemudahan perhubungan yang lebih baik kepada penduduk.

Meneroka Bukti

Buktikan usaha kerajaan dalam menangani ancaman komunis selepas pembentukan Malaysia.

Operasi Ketenteraan

Beberapa operasi ketenteraan dijalankan, iaitu Operasi Hammer 1965 di Bahagian Pertama. Operasi oleh RASCOM pula dilaksanakan di Bahagian Ketiga. Seterusnya, Operasi Sri Aman dilancarkan di Bahagian Kedua. Semua operasi ini berjaya melemahkan gerakan komunis di Sarawak.

Operasi Ketenteraan di Bahagian Pertama, Bahagian Kedua dan Bahagian Ketiga di Sarawak.

Sumber: Disesuaikan daripada Arkib Negara Malaysia.

Operasi Hammer Sarawak

Ancaman komunis di Sarawak membangkitkan semangat penentangan daripada penduduk tempatan. Penentangan berlaku kerana komunis membunuh orang awam. Kerajaan menggunakan kaedah sama yang diguna pakai dalam Rancangan Briggs untuk dilaksanakan di Sarawak. Rancangan berbentuk memenangi hati rakyat ini dinamakan Operasi Hammer.

Peraturan Operasi Hammer.

Bermula pada bulan Julai 1965, rancangan ini dilaksanakan dengan mendirikan petempatan baharu untuk seramai lebih kurang 7500 orang. Dalam tempoh tiga hari, seramai 1200 keluarga yang kebanyakannya berketurunan Hakka diarahkan berpindah ke tiga kawasan petempatan baharu sepanjang Jalan Kuching-Serian. Petempatan ini dikawal sepanjang masa dan dikenakan perintah berkurung dalam tempoh 24 jam sehari bagi melindungi penduduk daripada ancaman komunis.

Operasi Hammer menyebabkan gerakan komunis di Sarawak mulai goyah. Langkah pembantherasan yang berterusan menyebabkan komunis ditangkap. Operasi Hammer tamat pada tahun 1970. Operasi Jala Raja pula dilancarkan di Nonok (Asajaya) di Bahagian Pertama pada awal tahun 1970.

Pada 13 Oktober 1973, Bong Kee Chok, pemimpin komunis menulis surat kepada Datuk Patinggi Abdul Rahman Ya'kub, Ketua Menteri Sarawak bagi menyatakan hasrat untuk berunding. Selepas beberapa hari, seramai lebih kurang 500 anggota komunis keluar dari hutan dan menyerah diri.

1. Menurut Vernon L. Porritt, nama Operasi Hammer diambil bersempena dengan ucapan Ketua Polis Malaysia, Sir Claude Fenner, *We'll hammer them, let the operation be called Operation Hammer.*
2. Antara usaha penting menghalang komunis termasuklah Rancangan Penempatan Goodsir yang dijalankan pada 30 Jun 1965. Nama operasi ini diambil bersempena dengan nama David Goodsir, Pemangku Komisiner Polis Sarawak.
3. Menjelang akhir tahun 1965, kerajaan membuka kawasan petempatan semula penduduk Sarawak di Siburan, Beratok dan Tapah.
4. Kerajaan juga melancarkan Operasi Harapan. Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj menawarkan pengampunan kepada anggota komunis. Walau bagaimanapun, hanya 41 orang yang menyerah diri.

Langkah Membanteras Ancaman Komunis

6 Julai 1965

Operasi Hammer dilancarkan. Tiga kampung baru dibuka di Bahagian Pertama.

8 Ogos 1969

Operasi besar-besaran rampasan senjata di Bahagian Ketiga.

24 Februari 1970

Operasi Jala Raja di Nonok (Asajaya), Bahagian Pertama.

8 Ogos 1971

Operasi Ngayau dilancarkan di Bahagian Ketiga.

26 Mac 1972

Rajang Area Security Command (RASCOM) dibentuk di Bahagian Ketiga.

21 Oktober 1973

Operasi Sri Aman dilancarkan.

4 Julai 1974

Operasi Sri Aman ditamatkan. Anggota komunis menyerah diri.

17 Oktober 1990

Perjanjian damai menamatkan ancaman komunis yang diadakan antara pihak komunis dengan kerajaan Sarawak.

Langkah membanteras komunis melalui usaha memenangi hati rakyat menyebabkan komunis tidak mendapat sokongan penduduk. Pada 21 Oktober 1973, Datuk Patinggi Abdul Rahman Ya'kub selaku Ketua Menteri Sarawak menandatangani memorandum persefahaman di Rumah Sri Aman. Anggota komunis CCO menyerah diri. Peristiwa ini membawa kepada berakhimya ancaman komunis di Sarawak. Kerajaan Malaysia bersetuju untuk membatalkan sekatan keselamatan di kawasan Operasi Hammer di Kuching-Serian pada 5 Mac 1980.

1. Selain Operasi Hammer, terdapat Operasi Letter Box yang dilancarkan pada 22 Julai 1965 untuk mendapatkan maklumat tentang pergerakan komunis. Pada 26 Mac 1972, Tun Abdul Razak Hussein mengisytiharkan Bahagian Ketiga sebagai RASCOM bagi mempercepat usaha membanteras ancaman komunis. Kawasan tumpuan ialah Sibu, Mukah, Kanowit, Sarikei, Binatang (Bintangor) dan Julau.
2. Operasi Sri Aman pula diadakan pada bulan Oktober 1973 bertujuan membanteras ancaman komunis di Sri Aman, Sarawak. Operasi ini melibatkan pasukan keselamatan termasuk tentera dan polis. Pergerakan komunis telah disekat menyebabkan komunis mengalami kesukaran untuk bergerak.

Parti Komunis Malaya (PKM) meneruskan kegiatan mengancam keselamatan di Semenanjung Malaysia. PKM bertindak agresif dengan menyerang anggota keselamatan dan orang awam serta memusnahkan kemudahan awam.

A

Pembunuhan Anggota Keselamatan dan Orang Awam

Komunis melakukan serang hendap terhadap pasukan keselamatan. Kemuncak ancaman komunis ialah pembunuhan pegawai kanan polis.

- Pada 17 Jun 1968, PKM telah melakukan serang hendap terhadap pasukan keselamatan di Kroh, Perak yang mengorbankan seramai 16 anggota keselamatan.
- Pada 7 Jun 1974, menembak mati Ketua Polis Negara, Tan Sri Abdul Rahman Hashim di Kuala Lumpur.
- Pada 13 November 1975, menembak mati Ketua Polis Negeri Perak, Tan Sri Khoo Chong Kong dan pemandunya di Ipoh.

Selain itu, orang awam dan kemudahan awam turut menjadi sasaran komunis.

- Pada bulan Julai 1969, seorang wanita diseksa sehingga mati di Sintok, Kedah.
- Periuk api dipasang di sepanjang Jalan Changlun, Kedah.
- Jalan raya dan jambatan kereta api diletupkan.

Serangan komunis terhadap pekerja Jabatan Kerja Raya.

Muzium Tentera Darat

Muzium Tentera Darat terletak di Port Dickson, Negeri Sembilan. Muzium Tentera Darat merupakan muzium tentera yang terbesar di Malaysia. Muzium ini setanding dengan muzium tentera di luar negara berdasarkan kelengkapan infrastruktur dan bahan pengisian di dalam muzium ini. Cadangan mewujudkan Muzium Tentera Darat diilhamkan oleh Panglima Tentera Darat, Jeneral Tan Sri Md Hashim bin Hussein.

Arahan:

1. Murid diagihkan kepada beberapa kumpulan kecil untuk membuat kajian yang berikut di dua galeri utama.
 - (a) Pembunuhan Askar Melayu.
 - (b) Sumbangan Tentera Darat.
2. Setiap kumpulan dikehendaki menyiapkan tugas yang diberikan.
3. Selepas lawatan, setiap kumpulan dikehendaki membentangkan dapatan masing-masing.

Tan Sri Abdul Rahman Hashim.

Sumber: Utusan Malaysia, 8 Jun 1974.

Tan Sri Khoo Chong Kong.

Sumber: Muzium Polis Diraja Malaysia.

Pada pagi 26 Ogos 1975, PKM meletupkan Tugu Negara di Kuala Lumpur. Tindakan mengebom tempat awam menimbulkan kemarahan rakyat terhadap komunis dan menuntut kerajaan mengambil tindakan tegas termasuklah mengenakan Akta Keselamatan Dalam Negeri. Pihak keselamatan telah mengambil langkah memperkuat perkhidmatan perisikan untuk mengawasi kegiatan komunis.

Muhammad Ghazali Shafie bersama-sama Ketua Polis Kuala Lumpur, Mohd Amin Osman melihat kemusnahan tugu yang dibom oleh PKM.

Sumber: Utusan Malaysia, 1975.

Usaha Mengatasi

Terdapat pelbagai langkah yang diambil bagi melindungi rakyat dan orang awam daripada ancaman komunis. Antara langkah yang diambil termasuklah:

1. Strategi Counterinsurgency (COIN)

Langkah ini merupakan usaha keselamatan dan pembangunan untuk memenangi hati dan fikiran rakyat bagi menyokong agenda dan dasar kerajaan memerangi komunis. Strategi yang digunakan ialah kerjasama antara pasukan keselamatan, ahli politik dan agensi kerajaan untuk menjalankan strategi COIN yang berkesan.

2. Perjanjian Kerjasama Sempadan

Usaha membanteras komunis menghadapi masalah kerana mereka membina khemah di luar sempadan negara. Oleh itu, langkah utama yang diambil seperti mengadakan persefahaman antara kerajaan Malaysia dengan kerajaan Thailand melalui Perjanjian Kerjasama Sempadan Memerangi Komunis 1976 di Thailand. Antara langkah yang dijalankan termasuklah membina pagar sempadan dan operasi bersama.

Perjanjian Hat Yai pula diadakan pada 2 Disember 1989 di Hat Yai, Thailand antara PKM, Malaysia dan Thailand. PKM bersetuju membubarkan unit bersenjata serta memusnahkan segala senjata api, bahan letupan dan jerangkap samar.

Akta Keselamatan Dalam Negeri.

Kerajaan melaksanakan usaha yang serius bagi menjamin keselamatan negara. Usaha ini berjaya dilakukan melalui pengorbanan yang diberikan oleh anggota keselamatan. Rakyat juga memberikan kerjasama terhadap usaha yang dilakukan oleh kerajaan. Dengan termeterainya Perjanjian Hat Yai, maka tamatlah gerakan bersenjata PKM untuk merampas kuasa serta menubuhkan sebuah negara republik komunis. Sebagai rakyat Malaysia, kita perlu berbangga dan bersyukur kerana usaha menghapuskan ancaman komunis telah berjaya dan mengembalikan negara dalam keadaan aman dan makmur.

Membuat Rasionalisasi

Kerajaan Malaysia bersungguh-sungguh menangani ancaman komunis. Pada pendapat anda, wajarkah tindakan ini?

Tun Abdul Razak Hussein mengarahkan agar kutipan derma diadakan bagi menampung perbelanjaan memperbaiki Tugu Negara. Kerja membaiki pulih Tugu Negara telah disiapkan pada 11 April 1977 oleh Christopher B. Camey, Pensyarah Fakulti Seni Lukis dan Seni Reka, Institut Teknologi Mara. Beberapa model rakyat tempatan digunakan sebagai wajah baharu pada Tugu Negara.

6.4 Isu Pembangunan dan Ekonomi

Kerajaan telah membentuk rancangan pembangunan lima tahun bagi memastikan usaha pembangunan dan ekonomi nasional dapat dilaksanakan di semua negeri. Kerajaan Persekutuan meneruskan usaha ini dengan melibatkan Sarawak dan Sabah dalam Rancangan Pembangunan Lima Tahun Malaysia sebaik-baik sahaja pembentukan Malaysia.

Di bawah rancangan FELDA, rumah peneroka turut dibina. Tun Abdul Razak Hussein (berdiri di kanan) di sebuah rumah di Lurah Bilut, Pahang.
Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Rancangan Malaysia Pertama (1966–1970).
Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Pengumuman Rancangan Malaysia Pertama oleh Tun Abdul Razak Hussein (duduk di tengah) dalam persidangan akhbar di bilik Gerakan Pembangunan Negara.
Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Mengapakah usaha pembangunan negara menjadi agenda utama kerajaan pada awal pembentukan Malaysia?

Rancangan Malaysia Pertama

Dalam usaha menangani isu pembangunan dan ekonomi negara, kerajaan memperkenalkan Rancangan Malaysia Pertama. Antara isu yang dihadapi termasuklah kedudukan sosioekonomi penduduk berpendapatan rendah serta taraf pendidikan yang masih rendah. Pelbagai usaha dilaksanakan oleh kerajaan bagi meningkatkan taraf hidup ekonomi rakyat melalui rancangan ini.

Isu Pembangunan Ekonomi

Terdapat pelbagai isu yang perlu ditangani oleh kerajaan dalam usaha meningkatkan taraf hidup penduduk. Antaranya termasuklah kurangnya penyediaan bantuan kewangan oleh institusi kewangan bagi pengusaha bumiputera dalam kegiatan mereka. Selain itu, kemudahan pengangkutan dan perhubungan terutama di kawasan luar bandar juga perlu ditambah baik.

ISU

- Terlalu bergantung pada eksport getah dan bijih timah.
- Kejatuhan harga bahan mentah.
- Penduduk yang terlibat dalam bidang pertanian masih ketinggalan terutama penggunaan teknologi dan peralatan.
- Petani masih merupakan golongan berpendapatan rendah.
- Pertanian komersial lain masih kurang diusahakan oleh petani.

Usaha Mengatasi

- Mempelbagaikan kegiatan ekonomi pertanian dan industri pemprosesan.
- Mencari pasaran baharu bagi getah dan bijih timah.
- Mempelbagaikan bidang pertanian terutama kelapa sawit dan koko.
- Mempelbagaikan pengeluaran komoditi negara.

Tun Abdul Razak Hussein, Timbalan Perdana Menteri merangkap Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar sedang berucap dalam satu mesyuarat tentang usul Rancangan Malaysia Pertama yang diadakan di bilik Gerakan Pembangunan Negara, Kuala Lumpur.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Setem Kenangan Malaysia berkaitan dengan Rancangan Pembangunan 1966–1970.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

ISU

- Taraf hidup yang berbeza.

Usaha Mengatasi

- Melancarkan program pembangunan negara berasaskan satu rancangan bersepadu.
- Menggerakkan aktiviti perkilangan dan pembuatan negara dengan membuka kawasan baharu.
- Mempercepat integrasi dalam kalangan penduduk dan negeri di Malaysia.
- Mendapatkan bantuan Bank Dunia.

ISU

- Peluang pekerjaan yang terhad.
- Kadar pengangguran meningkat.

Usaha Mengatasi

- Menubuhkan pusat latihan vokasional dan teknikal.
- Meluaskan peluang pekerjaan kepada penduduk.

ISU

- Masalah kesihatan dan sosial.
- Keperluan asas dan hak wanita dari segi kehamilan yang terhad untuk memperoleh kesihatan terbaik.
- Kurangnya kemudahan perkhidmatan kesihatan profesional kepada ibu-ibu yang mengandung.
- Kadar kelahiran tidak normal dan kematian yang tinggi.

Usaha Mengatasi

- Mengurangkan kadar kelahiran.
- Memperkenalkan program Perancang Keluarga.
- Menambah baik perkhidmatan kesihatan di kawasan luar bandar.

Buku *Dasar Pembangunan Luar Bandar*.

Sumber: Kementerian Pembangunan Luar Bandar.

Kandungan buku *Dasar Pembangunan Luar Bandar*.

Kerajaan melaksanakan pelbagai program dalam usaha mengatasi isu pembangunan dan ekonomi. Kepimpinan dan kerjasama yang diberikan oleh ahli masyarakat telah membantu mencapai matlamat yang disusun oleh kerajaan. Bagi mencapai matlamat ini, negara perlu sentiasa berada dalam situasi aman dan makmur. Oleh itu, adalah penting bagi rakyat menjaga kestabilan politik dalam mengekalkan keamanan negara.

6.5 Tragedi Hubungan antara Kaum

Peristiwa rusuhan antara kaum berlaku pada 13 Mei 1969, bermula beberapa hari setelah diadakan Pilihan Raya Umum Ketiga. Keputusan pilihan raya menyebabkan berlakunya ketegangan antara penyokong parti politik yang memprovokasikan keadaan. Situasi ini mencetuskan rusuhan antara kaum di negara kita. Rusuhan yang berlaku lebih tertumpu di Kuala Lumpur, Selangor dan kawasan di sekitarnya.

1 Rusuhan Kaum

Terdapat beberapa faktor yang menyebabkan berlakunya rusuhan kaum di negara kita. Antaranya termasuklah:

- Kesan daripada ketidakseimbangan dalam ekonomi dan sosial di negara kita.
- Keadaan dan keputusan Pilihan Raya Umum Ketiga 1969 merupakan sebab utama tercetusnya peristiwa ini. Ketegangan bermula dengan kempen pilihan raya. Terdapat parti politik mengeksploitasi isu yang menyentuh sensitiviti sesuatu kaum semasa berkempen.
- PKM mengambil kesempatan semasa pilihan raya untuk mempengaruhi penduduk supaya bermusuhan antara kaum.
- Parti yang bertanding telah berkempen menggunakan sentimen perkauman dan keagamaan untuk mendapat sokongan daripada pengundi.
- Perarakan kemenangan pilihan raya tidak terkawal menimbulkan kekacauan dan perbuatan provokatif.

2 Langkah yang Diambil bagi Mengatasi Masalah Peristiwa 13 Mei 1969

Peristiwa 13 Mei 1969 menyebabkan berlaku ketegangan hubungan antara kaum. Langkah serta-merta telah diambil bagi mengelakkan kekacauan dan menghentikan rusuhan serta menghalang daripada merebak ke bandar-bandar lain. Antara langkah yang diambil termasuklah pengisytiharan darurat, pembentukan Majlis Gerakan Negara (MAGERAN) dan peranan yang dimainkan oleh Raja-raja Melayu.

A. Darurat

Laporan Peristiwa 13 Mei 1969.

Pengisytiharan perintah darurat dibuat oleh Yang di-Pertuan Agong pada 16 Mei 1969 ke seluruh negara. Antara perkara yang diputuskan termasuklah:

- Perlembagaan digantung manakala Parlimen ditangguh.
- Mewujudkan pusat perlindungan di beberapa tempat semasa darurat.
- Pihak polis menguatkuasakan perintah berkurung. Orang ramai tidak dibenarkan keluar dan dikehendaki tinggal di kediaman masing-masing.
- Penubuhan jawatankuasa bertugas untuk menyusun semula perkhidmatan penerangan kerajaan.
- Semua berita daripada pihak media ditapis bagi memastikan kesahihannya.
- Kerajaan juga memastikan bekalan makanan diperoleh penduduk terutama di pusat perlindungan.
- Mangsa rusuhan dipindahkan ke pusat perlindungan di Stadium Merdeka dan Tiong Nam Settlement. Semangat saling membantu ketika ketegangan dalam kalangan anggota masyarakat dapat dilihat di pusat perlindungan ini.
- Pihak berkuasa memagar kawasan Kampung Baru dan menjadikannya kawasan perintah berkurung yang besar. Sementara itu, tentera memberikan perlindungan kepada penduduk yang berlindung di beberapa kem tentera.

B. Majlis Gerakan Negara (MAGERAN)

Yang di-Pertuan Agong memperkenankan penubuhan Majlis Gerakan Negara (MAGERAN) yang dipengerusikan oleh Tun Abdul Razak Hussein. Ahlinya turut terdiri daripada pegawai perkhidmatan awam, pegawai tinggi polis dan tentera. MAGERAN diberi kuasa memerintah semasa darurat dari 16 Mei 1969 hingga 23 Februari 1971 dan bertanggungjawab mengawal ketenteraman negara. Dua fokus utama yang perlu diselesaikan oleh MAGERAN ialah masalah perpaduan kaum dan ketidakseimbangan ekonomi antara kaum.

Antara tanggungjawab MAGERAN termasuklah:

- Mengembalikan keamanan dan undang-undang.
- Menentukan pentadbiran yang licin dalam negara.
- Mengembalikan keharmonian dan kepercayaan antara kaum dalam negara.
- Menggantungkan sementara penerbitan semua akhbar sehingga keadaan negara kembali tenang.
- menguatkuasakan Akta Hasutan 1948.
- Jabatan Penerangan menapis berita palsu dan menerangkan usaha kerajaan.

Ahli MAGERAN bergambar di pekarangan Parlimen pada 7 Februari 1971.

Akta Hasutan 1948.

Duduk dari kiri: Azizan Zainal Abidin, Mohamad Salleh Ismail, Muhammad Ghazali Shafie, V.T. Sambanthan, Dr. Ismail Abdul Rahman, Tun Abdul Razak Hussein, Tan Siew Sin, Hamzah Abu Samah, Ibrahim Ismail, Abdul Kadir Shamsuddin, Abdul Rahman Hamidon.

Berdiri dari kiri: Tun Abdullah Ahmad Badawi, C.C. Too, Yahya Yeop Ishak, Haniff Omar, Amir Yaakob, Wan Ismail Wan Salleh, Ghazali Che Mat, Yusuf Rashid dan Sharif Buruk.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Nyatakan fungsi utama MAGERAN.

C. Peranan Raja

Raja-raja Melayu turut memainkan peranan dalam usaha memulihkan keadaan negara. Semasa berlakunya rusuhan kaum, Sultan Perak, Sultan Idris Iskandar Shah II, menasihati rakyat agar menjaga keamanan.

Berikutan itu, pemimpin masyarakat dan politik negeri Perak menubuhkan Jawatankuasa Muhibah. Jawatankuasa ini menulis surat merayu penduduk agar bertenang dan membantu negara mengekalkan keamanan.

Di negeri-negeri lain pula, raja turut meminta rakyat agar bertenang dan mematuhi undang-undang.

Keratan akhbar *The Straits Times* menunjukkan seruan Sultan Perak dalam isu rusuhan.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

**‘Don’t let
this
happen
in Perak’
plea by
Sultan**

Rusuhan kaum dapat dihentikan melalui usaha yang dilaksanakan oleh pihak berkuasa dan kerjasama yang diberikan oleh rakyat. Keadaan negara mulai kembali normal. Walau bagaimanapun, masih banyak usaha yang perlu dilakukan bagi membina perpaduan dan keharmonian kaum.

Negara menghadapi pelbagai cabaran selepas pembentukan Malaysia. Antara cabaran yang dihadapi termasuklah cabaran dari segi pembangunan, sosioekonomi, politik, ancaman komunis dan keselamatan. Pelbagai usaha diambil bagi mengatasi cabaran berkenaan melalui dasar yang disusun oleh kerajaan. Cabaran ini berjaya ditangani melalui kesungguhan dan kerjasama yang ditunjukkan oleh pemimpin, pihak berkuasa dan masyarakat. Sebagai rakyat Malaysia, kita harus bekerjasama bagi mengekalkan keamanan yang dikecapi agar dapat hidup dalam suasana aman dan makmur.

AKTIVITI

1. Bincangkan kesan Peristiwa 13 Mei 1969 kepada keamanan negara kita.
2. Mengapakah perlu ada persefahaman antara kaum? Bentangkan dapatan anda di dalam kelas.

CABARAN SELEPAS PEMBENTUKAN MALAYSIA

Cabaran Dalaman Malaysia

- Cabaran yang Dihadapi oleh Malaysia

Pemisahan Singapura

- Faktor Pemisahan
- Pemisahan Singapura daripada Malaysia

Menangani Ancaman Komunis

- Ancaman Keselamatan di Sarawak
- Ancaman Keselamatan di Semenanjung Malaysia

Isu Pembangunan dan Ekonomi

- Rancangan Malaysia Pertama

Tragedi Hubungan antara Kaum

- Rusuhan Kaum
- Langkah yang Diambil bagi Mengatasi Masalah Peristiwa 13 Mei 1969

Aktiviti 1: Meja Bulat Serentak (Simultaneous Round Table)

Arahan:

1. Murid berada dalam kumpulan. Setiap murid menulis maklum balas pada soalan yang diberikan.
2. Kemudian, mereka mengedarkan catatan yang dibuat mengikut pusingan jam supaya setiap ahli pasukan dapat menambahkan atau membetulkan apa-apa yang dicatat.
3. Wakil kumpulan akan membentangkan jawapan masing-masing.

sejarah yang membawa kepada perasaan ra'ayat pada hari itu; ia menyatakan apa yang berlaku pada hari yang mengandong tragedi itu dan peranan Angkatan Tentera dan Polis dalam meredakan rusuhan dan membawa negeri ini kembali kepada suasana yang dapat di-kawali sechara tegas oleh Kerajaan; dan akhir-nya, ia menunjokkan jalan ka-arrah mana Negara kita harus bergerak.

Pengajaran yang kita dapati dari kekacauan itu sudah nyata. Negara ini tidak sanggup mengekalkan suatu sistem yang membiarkan sa-barang orang bertutor atau bertindak yang mungkin melagakan satu kaum dengan kaum yang lain. Kalau peristiwa 13 Mei ini hendak di-elakkan daripada berlaku lagi; kalau Negara ini hendak selamat; mesti-lah kita pastikan supaya hal² yang mungkin menimbulkan ketegangan kaum tidak di-pergunakan oleh golongan² oportunis yang tidak bertanggung-jawab. Kita hanya dapat menjamin hal ini dengan mensharatkan supaya hal² ini tidak dapat di-gunakan oleh penghasut² perkauman dan komunis dan sabversif² yang lain. Oleh itu, perlulah kita menyusun suatu peratoran politik yang realistik dan yang mempertimbangkan sa-dalam²-nya akan segala keadaan masharakat dan ekonomi ra'ayat kita dan yang berdasarkan pada suatu asas yang utuh dan bijaksana.

Petikan Laporan Kertas Putih Tragedi 13 Mei 1969.

1. Berdasarkan petikan teks di atas, jawab soalan yang berikut:
 - (a) Apakah usaha yang dilakukan oleh kerajaan bagi meredakan tragedi hubungan kaum?
 - (b) Mengapakah kita perlu mengekalkan keharmonian antara kaum?
 - (c) Huraikan pengajaran yang boleh dipelajari daripada peristiwa ini.
2. Perbincangan dalam kumpulan besar.
Dengan bimbingan guru sebagai pemudah cara, kongsikan hasil maklumat perbincangan dengan kumpulan lain dalam bentuk perbincangan bebas.

Pembelajaran Abad Ke-21

Aktiviti 2: Hentian Bas (Bus Stop)

Arahan:

1. Sebanyak lima buah hentian bas diwujudkan di dalam kelas. Setiap satu hentian disediakan satu soalan oleh guru.
2. Murid bergerak secara kumpulan dari satu hentian ke hentian lain sambil berbincang soalan yang berkenaan.
3. Murid berkongsi pendapat dan mencatatkan maklumat yang diperolehi.

Murid diberi petikan ucapan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj.

Menurut Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj, pemisahan Singapura merupakan perkara yang tidak dapat dielakkan.

... so it does seem completely impossible to arrive at a solution whereby we can hope to pull along together and to work together in the interest and for the common good of our beloved country.

Ucapan Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj dalam Penyata Perbahasan di Dewan Rakyat, 9 Ogos 1965.

Hentian 1: Mengapakah Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj menyatakan sedemikian?

Hentian 2: Jelaskan isu yang mendorong pemisahan Singapura daripada Malaysia.

Hentian 3: Berdasarkan petikan akhbar di atas, apakah sikap kerajaan Singapura yang mendorong pemisahan Singapura daripada Malaysia?

Hentian 4: Secara kronologi, huraikan peristiwa pemisahan Singapura daripada Malaysia.

Hentian 5: Pada pendapat anda, mengapakah keharmonian hubungan antara sesebuah negara perlu dipelihara?

Kumpulan akan bergerak dari satu hentian ke satu hentian sambil berbincang dan berkongsi maklumat.

Pemahaman dan Pemikiran Kritis

- Usaha yang diambil bagi menyeimbangkan hubungan antara Persekutuan Malaysia dengan Singapura termasuklah:
 - memajukan sistem kewangan
 - menyusun semula masyarakat
 - mempelbagaikan kegiatan ekonomi
 - membuka pejabat pentadbiran kerajaan
- Apakah langkah yang diambil oleh Malaysia untuk mengatasi masalah Peristiwa 13 Mei?
 - Menghentikan pilihan raya
 - Meminta bantuan Indonesia
 - Membentuk Majlis Gerakan Negara
 - Meminta bantuan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu
- Perjanjian damai telah diadakan antara Parti Komunis Malaya, kerajaan Malaysia dan Thailand, iaitu Perjanjian Hat Yai pada 2 Disember 1989. Apakah kesepakatan yang diperoleh melalui perjanjian ini?
- Krisis perlembagaan di Sarawak berlaku pada 16 Jun 1966.

 - Jelaskan peristiwa krisis tersebut sehingga darurat terpaksa diisytiharkan di Sarawak pada bulan September 1966.
 - Mengapakah kerajaan perlu memelihara kestabilan politik dalam sesebuah negara?
- Gambar menunjukkan Ahli Majlis Gerakan Negara.

- Nyatakan tugas Ahli Majlis Gerakan Negara.
- Mengapakah usaha memulihkan hubungan antara kaum menjadi agenda penting kerajaan ketika itu?

Pemahaman dan Pemikiran Kritis

6. Jawab soalan berdasarkan pernyataan yang berikut:

Dalam usaha mengatasi isu pembangunan dan ekonomi negara, kerajaan memperkenalkan Rancangan Malaysia Pertama. Antara matlamat rancangan ini termasuklah keharmonian kaum, perkembangan ekonomi, pekerjaan dan kepelbagaian ekonomi.

- Huraikan fokus utama Rancangan Malaysia Pertama (1966–1970).
 - Nyatakan objektif Rancangan Malaysia Pertama yang memberikan kesan positif kepada Sarawak dan Sabah.
7. Jawab soalan berdasarkan keratan akhbar yang berikut:

- Apakah yang dapat anda tafsirkan apabila membaca berita yang dipaparkan dalam keratan akhbar ini?
 - Apakah faktor yang menyebabkan rakyat menentang komunis?
 - Sebagai rakyat Malaysia yang patriotik, apakah yang akan anda lakukan sekiranya negara kita diserang oleh komunis?
8. Jawab soalan di bawah berdasarkan pernyataan yang berikut:

Majlis Gerakan Negara bertanggungjawab mengawal ketenteraman negara. Dua permasalahan utama yang perlu diselesaikan oleh majlis ini ialah masalah perpaduan kaum dan ketidakseimbangan ekonomi antara kaum.

- Apakah yang anda faham melalui pernyataan di atas?
- Huraikan punca berlakunya rusuhan kaum pada tahun 1969.
- Mengapakah persefahaman antara kaum menjadi unsur penting di Malaysia?

Cakna dan Cerminan Sejarah

Nilai, Patriotisme dan Iktibar

- Kepentingan menghargai nikmat keamanan bagi memastikan kemakmuran negara.
- Mengamalkan sikap bertolak ansur bagi menyelesaikan masalah.
- Menjaga sensitiviti orang lain dalam tindakan, tutur kata dan penulisan demi kesejahteraan masyarakat dan negara.

Diri dan Keluarga

Membina kehidupan yang aman, makmur dan bahagia dengan menghormati setiap ahli keluarga.

Negara

Menyelesaikan sebarang permasalahan melalui perundingan dan bijak merancang bagi menghadapi cabaran negara.

Rakyat Malaysia berarak sambil membawa bendera Jalur Gemilang.